

יוסף זוסדי ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דרחה" (בהשתתפות כולל "חוני המעל")
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מרחשון התשע"ז

מתפללים

שבת טו' אדר א' ה-תשפ"ד
 פרשה: תצוה
 הפטרה: אתה בן אדם

הדלקת נרות - 17:11
 צאת השבת - 18:05
 ר"ת - 18:43

הדלקת נרות בשבת הבאה 17:17

תצוה	כי תשא
עמוד השחר: 5:06	4:57
זמן טלית: 5:13	5:04
זריחה: 6:14	6:06
חצות: 11:54	11:53
מנחה גדולה: 12:22	12:22
שקיעה: 17:34	17:40

"בשביל צדיק אחד"

אמר רבי אליעזר: אפילו בשביל צדיק אחד העולם נברא. אמר רבי חייא בר-אבא אמר רבי יוחנן: אפילו בשביל צדיק אחד העולם מתקיים, שנאמר "ווצדיק יסוד עולם"

העלון ליפואת
 מנשה בר דוד וברוריה
 מרת אחותי דינה בת רחל
 ולע"ג חמי ר' שלום בר שמחה ז"ל
 חמותי מרים בת רחל ע"ה
 הרופא להקדיש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

"יפתח בדורו כשמואל בדורו"

במדרש קהלת מוסבר שמענתו של משה כלפי הקב"ה למה הוא לא נבחר לכהן גדול, הפיס הקב"ה את דעתו של משה רבנו. זה מה שאמרו חז"ל במדרש: "יפתח בדורו כשמואל בדורו, שאם היה שמואל בדורו של יפתח, לא היה נחשב לכלום". זהו מה שהסביר הקב"ה למשה אחרי שאמר לו: "ואתה הקרב אליך את אהרון אחיך"...

נאמר במדרש: הדא הוא דכתיב "לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעיניי", כשאמר הקב"ה למשה: ואתה הקרב אליך הרע לו. אמר לו: תורה שלי היתה, ונתתיה לך... הקב"ה אמר למשה, לא בשביל כבודך אתה עולה להר סיני לקבל את התורה, אלא בשביל כבוד בני-כשישראל צדיקים, הם מתרוממים ועולים, וכן שלוחיהם מתאימים עצמם ועולים עמהם.

מנהיג בעל דרגה נמוכה לא יהיה כשר להנהיג דור של בעלי דרגה גבוהה ממנו, כך גם להיפך, אין המנהיג ראוי להיות ראש לפחותים ממנו בדרגה. זהו המצב באמרם: "יפתח בדורו כשמואל בדורו", איך ששונה וכמה ששווה העם, לפי זה נבחר המנהיג. וכאשר העם בירידה חלילה, אזי המנהיגים הם בעלי דרגה ירודה. אבל כשהעם בדרגה גבוהה בעליה, הוא יודע גם להתאחד ולבחור את המנהיג המתאים בעל המדרגה הגבוהה כדי שינהיגו.

בימי אחשורוש, היהודים בגלות פרס ומדי, היו בקשיי הגלות והיו בשלבי ירידה, אבל כשהחלו הצרות והם הכירו בכך וידעו להתאחד, גם המנהיגים שלהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה היו בעלי דרגה גבוהה והם הצליחו, בעזרת ה', להביא את הישועה. כך היה אז, כך היה תמיד, וכך בימינו אנו. כשנזכר במהרה והעם יעלה מעלה מעלה לדרגה גבוהה ביותר, גם ההנהגה שלנו תהיה בעלת דרגה גבוהה יותר ותנהיג אותנו להצלחות, לרווחה, לשגשוג ולשלום אמיתי.

"מה פירוש? הורמו גבותיו של השופט בתמיהה נוכח התשובה, שנשמעה ככתב חידה.

"האין אדוני רואה כי אני מוכה ופצוע?" גנח יעקב מקירות ליבו, "תלמידי הגימנסיה הנוצריים התנפלו עלי כנחיל ארבה, הכוני פצעוני, וכך מנהגם לעשות ליהודים, בכל עת שהללו ייקרו בדרכם. זהו עוון הארבה של ברצלונה, ובגללו באה מכת הארבה לעיר."

"ומדוע אין היהודים קובלים על כך לפני השלטונות?" תהה יוהן על עצם מנהגם הרע של תלמידי הגימנסיה.

"טעות ביד אדוני" נענע יעקב בראשו לשלילה, "דווקא קובלים הם על כך לפני מפקדי המשטרה בעיר, אבל הללו דוחים אותם בקש. ובכן, עלתה זעקתם של היהודים לפני ה', ובגין כך באה מכת הארבה על העיר."

יוהן הצטחק. מצאה חן בעיניו שנינותו של הבחור העומד לפניו, אשר הצליח לקשור בין צרתו, צרת הפרט, לצרת הכלל.

"ומי ערב לך כי אכן כך הוא?" הציב אתגר בפני הבחור, "האם תוכל להוכיח זאת?"

"ומי ערב לך כי אכן כך הוא?" הציב אתגר בפני הבחור, "האם תוכל להוכיח זאת?"

"אדרבה" נענה כנגדו יעקב, "יתכבד נא אדוני השופט לאכוף את שלומם של היהודים בעיר, ויווכח בעיניו כי מכת הארבה תסור מן העיר כלעומת שבאה, כמדומני שתהא זו ההוכחה הטובה ביותר."

"יהודי תם שכמוך" צבט יוהן בלחיו, כששחוק מרחף על שפתותיו, "דע לך, כי בין כה וכה אטפל בענין. לא אניח ליהודי ברצלונה להיות מרמס תחת זרועם הפראית של תלמידי הגימנסיה. ואעשה כן בין יעזוב הארבה את העיר ובין לאו, ואתה, סור מחר אל לשכתי ואמור לי מי הם הנערים שהכוך, ואני אענישם כראוי."

יעקב הרכיז ראשו בתודה, ופנה להמשיך בדרכו. ויוהן, השופט העליון של ברצלונה, המשיך אף הוא בדרכו. כאשר לפתע קטעה צווחה את חוט מחשבותיו. הוא הסתובב במהירות לאחור והבחין ביעקב, כשהוא מוטל שוב ארצה, ונערים נוצרים מקיפים אותו ומפליאים בו את מכותיהם. "עצרו, נבלים שכמותכם", הרעים השופט בקולו, ובפנותו לעומדים סביבו ציווה: "רוצו ותפשו אותם את כולם."

העוברים ושבים מיהרו לעשות כדבר השופט ועד מהרה הובהלו לפניו בני הבל"על. שוטרים הוזעקו למקום בפקודת השופט, והוא הורה להם: "הכניסו אותם למעצר עד מחר. בשעה שמונה בבוקר. ואילו את הבחור הפצוע קחו אל ביתו והבהילו אליו רופא, שיחבוש את פצעיו."

סר זועף הגיע יוהן אל בית המועצה. המחזה שראו עיניו ברחובה של עיר, כמו גם דבריו של יעקב, גרמו לו להטיח בחמת זעם ביושבים, כי אי אפשר בשום פנים ואופן להמשיך כך, המצב הנורא מוכרח להיפסק.

העלון לרפואת והצלחת אליעזר אלקיים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמן

הודעות מרכז "Shai for Zion" פתוח בימים: א - ה פלא... 052-5079555

לודיעת הציבור אפשר לרכוש לוח שנה בעלות 15 ש"ח.
 כמו כן אפשר לרכוש לוח שנה בצורת טבלה על דפים בגודל A4 בעלות 10 ש"ח.
 הרכישה אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

מנויים: לקבלת העלון חנים במייל מידי שבוע שלח את המייל שלך למייל: SVISSA8@GMAIL.COM

www.ynet.co.il

חובת ישראל

הלכות השכרת והשאלת כלים לגוי לשבת
ודיני שביתת בהמה
ודיני מכירת עסקים העובדים בשבת לגוי
ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

דיני שביתת בהמתו בשבת

טו. יש אומרים שהמעם שחייבה התורה שביתת בהמתו בשבת, הוא משום שעשיית מלאכה כגון נשיאת משא והרישה וכיוצא בזה הם צער לבהמה, ויש בזה משום איסור "צער בעלי חיים" שהוא איסור מן התורה. ויש אומרים שהמעם שחייבה התורה שביתת בהמתו בשבת, הוא כדי שיוזכר האדם שהוא יום שבת, ויסיה דעתו מעבודת ימי החול.

טז. יש אומרים ששביתת בהמתו אינה אלא דוקא כשעושה הבהמה מלאכה בשבת מחמת פעולה מסויימת שעושה בעל הבהמה כדי שתעבוד בשבת, אבל כשעושה הבהמה מלאכה מאליה יש להקל. ויש אומרים שאפילו כשעושה הבהמה מלאכה מאליה חייב למנוע בעדה מלעשות המלאכה.

ויש אומרים שכל שאין לבעל הבהמה כל הנאה מעבודת הבהמה בשבת אין לאסור משום שביתת בהמתו. ויש אומרים שאף כשאין לו כל הנאה מעבודת הבהמה בשבת אסור משום שביתת בהמתו.

אם הנשים מצוות על שביתת בהמתן

יז. אף הנשים מצוות על שביתת בהמתן, והיינו אפילו אם תמצא לומר שמצוות שביתת בהמה היא מצות עשה מן התורה, ורבותינו האחרונים נתנו כמה טעמים מפני מה חייבת האשה במצוה זו אף על פי שהיא מצוות עשה שהזמן גרמא.

שביתת בהמה בזמן תוספת שבת

יח. לדעת כמה מרבתינו האחרונים, אדם מצווה על שביתת בהמתו גם בזמן תוספת שבת.

שביתת בהמה כשיש הבדלי שעות

יט. גדולי הדורות האחרונים כתבו לדון באדם שיש לו בהמות במדינה רחוקה ששקיעת השמש שם מאוחרת בכמה שעות מהמקום שנמצא שם, כגון שנמצא בארץ ישראל והבהמות נמצאות בארצות הברית, ולדעת כמה פוסקים לענין מצות שביתת בהמתו יש ללכת אחר המקום שנמצאים הבעלים, בין להקל ובין להחמיר, ולעומתם דעת כמה פוסקים שיש ללכת אחר המקום שנמצאות בו הבהמה, בין להקל ובין להחמיר. וראוי לחוש בזה לשתי הדעות ולהחמיר גם כשהוא שבת במקום שבו נמצאים הבעלים, וגם כשהוא שבת במקום שבו נמצאת הבהמה.

אלא מאי תקנתיה שלא יבוא לידי לשון הרע? אם תלמיד חכם הוא יעסוק בתורה ואם עם הארץ הוא ישפיל דעתו ובין למר ובין למר מי שאינו מורגל בו יש לו תקנה שלא ינהוג עוד בו ויש מרפא למכתו, אבל המתמיד בדבר ועוד ידו נטויה נכרת בעונו. לפיכך האיש החפץ חיים יסתום פיו מלדבר בלשון הרע ויחיה, כי לכך הקיף הקדוש ברוך הוא לשונו של אדם בשתי חומות, כדי שלא יפתח פיו אלא לחיי גופו ונפשו.

"ושכנתי בתוך בני ישראל"

חייב כל אדם להאמין שכל תנועותיו ופעולותיו באות רק מכוחו של הבורא, כתב על כך הרא"ש ב"ארחות חיים" בזה הלשון: "לבטוח בדי' בכל לבבך ולהאמין בו בהשגחתו הפרטית, ובוזה תקים בלבבך היחוד השלם, בהאמין בו כי עיניו משוטטות בכל הארץ ועיניו על כל דרכי איש, ובוחן לב וחוקר כליות. כי זה הוא סגולת ישראל על כל העמים וזה יסוד כל התורה כולה."

"ועל העבודה"

אמרו חז"ל "אמר רב אסי אלמלא מעמדות לא נתקיימו שמים וארץ..." אמר אברהם שמה ישראל חוטאים ואתה עושה להם כדור המבול, ובמה אדע כי אירשנה? אמר הקב"ה קחה לי עגלה משלושת אמר לפניו רבונו של עולם תינח בזמן שבת המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם? אמר לו כבר תקנתי להם סדר קורבנות, בזמן שקוראים בהן לפני מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני ואני מוחל להם על כל עוונותיהם" לאחר החורבן למרות שבטלה העבודה, מכל מקום העבודה שבלב - התפילה תופסת מקום ותחליף לקורבנות כנאמר: "ונשלמה פרים שפתינו".

"ואתה תצוה את בני ישראל"

דברי הכתוב יובנו על פי המסופר על הגאון רבי ישראל מסלנט זצ"ל, שפעם בא אליו אחד מתלמידיו ואמר לו: אדוני הרב! ברצוני לנסוע לגרמניה ולהטיף להם מוסר ולהחזירם בתשובה אמר לו רבי ישראל: ועם רוסייה כבר גמרת? אמר לו התלמיד: אתה צודק אדוני הרב אם כן אסע לרוסייה - אמר התלמיד, אמר לו הרב: ועם פולניה כבר גמרת? אמר לו התלמיד: אתה צודק המשין הרב ואמר לו: ועם העיר שלך ראדין כבר גמרת? ואת משפחתך כבר החזרת בתשובה? ואת עצמך כבר תיקנת?... אמר לו התלמיד: אדוני הרב אתה צודק, והרי צריך אני ראשית כל להחזיר בתשובה את עצמי... והו שאומר כאן הכתוב: "ואתה" - בראש ובראשונה צריך האדם לתקן את עצמו ולשמש דוגמה לאחרים, ורק לאחר מכן: "תצוה את בני ישראל" - יהיה רשאי לצוות על אחרים ולהטיף להם מוסר, וכפי שאמרו רבותינו בתלמוד (בבא מציעא קז) "קשוט עצמך ואחר כך קשוט אחרים".

"והלבשת את אהרן, ואת מעיל האפוד"

מעיל מכפר על לשון הרע, כמה גדול כוחה של לשון הרע אף על פי שלא ישקר שאפילו יהא מספרו תלמיד חכם אין תורתו מגינה עליו. ואם אמרו, שאין עברה מכבה תורה, דוקא בעבירה מקרית, אבל לא במי שמרגל בה וכל שכן בלשון הרע, שהוא סיבה שממית בני אדם. גם מצינו, שגדול כוח לשון הרע שהורג את אומרו ולמקבלו ולמי שנאמר עליו כדגרסינן במסכת ערכין במערבא אמרו: לשון תליאתי, קטיל תלתא הורג למספרו ולאומרים עליו ולמקבלו. אחד מן הדברים שזכו ישראל לגאולה כשהיו במצרים היה שלא אמרו לשון הרע,

חיי ישראל

סם שינה

בשבת בצהריים נשא הרב מטעם דרשה ארוכה על פרשת השבוע ועל עניני היום, והיו הדברים ארוכים, מטעמים ותפלים, עד לטורה. למחרת פגשוהו אחד מן הקהל ואמר לו: בגלל דרשתך, רבי, לא עצמתי עיז כל הלילה. זרהו עיני הרב, בקורת רוח מדובה. הוא טפה לההוא על כתפו בחיבה ואמר: אם דברי השפיעו עליך עד כדי כך, הרי זה מעיד שיש לך לב רגיש ונבוז. לא אמר ההוא, אלא כל אימת שאני נרדם ביום, אינני מסוגל להירדם בלילה...